

VIII

Кърчевски надписъ

За тоя надписъ пръвъ поменува С. И. Верковичъ въ своя Топографско-Этнографическій очеркъ Македоніи, Спб. 1889 г., стр. 104, гдето четемъ: „Въ Керчевѣ одна църковь и одно училище. На растояніи 10 минутъ къ востоку отъ села находится старинная църковь во имя Св. Константина и Афанасія, стѣны которой до сихъ поръ стоятъ. Она построена на очень крутой возвышенности, и доступъ къ ней возможенъ только съ одной стороны, гдѣ стоятъ два большихъ камня, обозначающіе мѣсто воротъ. Эти камни украшены изваяніями и сохранили славянскія надписи“. Анонимниятъ авторъ (= Г. Стрѣзовъ) на статията Два санджака отъ источна Македония (Пер. списание на Бѣлг. кн. дружество, XXXVI, 853, год. 1891) съобщава за сжщото съ следнитѣ думи: „Въ това село (т. е. Кърчево) при църквата Св. Атанасъ е намѣренъ надписъ, помѣстенъ въ притурката подъ № 15“. Въ книга XXXVII и XXXVIII на сжщото списание, год. 1891, следъ стр. 342, е приложена таблица съ факсимилета на два надписа, вториятъ отъ които е Кърчевскиятъ. Снимката, ако и направена несрочно и неточно, все пакъ посочваше, че надписътъ е старъ бѣлгарски, а това бѣше доста за бждещитѣ изследвачи на сѣрската областъ, тъй бѣдна отъ славянски епиграфски паметници, да не забравятъ рѣдката старина и, при удобенъ случай, да я проучатъ. По време на свѣтовната война паметникътъ билъ виденъ отъ нашия историкъ Баласчевъ, който съобщи за него и даде свое четене на надписа въ списанието Отечество, отъ 10 юний 1917 г., стр. 12. Азъ сжщо така споходихъ старината презъ лѣтото 1916 г. и си направихъ нужнитѣ снимки и проучвания.

Планинското бѣлгарско село Кърчево е разположено при горното течение на демирхисарската р. Бѣлица, на петъ часа северо-източно отъ Демиръ-Хисаръ (Валовища). Източно отъ селото се издига стрѣменъ хълмъ, на върха на който се стига отъ селото, по лжкатушна пжтека, за единъ часъ време. На върха има малко равнище съ порушени градежни материали; пжкъ такива се съзиратъ и по хълбоцитѣ на хълма. Тия развалини ще да сж отъ нѣкогашната крепостъ и отъ църквата Св. Атанасъ. На деня на св. Атанасъ, 2 май (старъ стилъ),